

PROTOKOL HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

POSUDEK VEDOUCÍHO

JMÉNO STUDENTA: *Jan Chudý*

NÁZEV PRÁCE: *Politická korupce*

HODNOTIL (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci ve firmě): *PhDr. Vladimír Naxera*

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Již na úvod posudku musím zmínit, že práce se mnou nebyla průběžně téměř vůbec konzultována a de facto jsem viděl až její finální verzi, kterou jsem již nemohl výrazněji ovlivnit. Posudek tedy píšu spíše z pozice oponenta nežli vedoucího práce.

Cílem práce je dle autora "[z]mapovat politickou korupci jako takovou a především nabídnout pohled na to, jaké byly důvody a příčiny jejího růstu v postkomunistickém regionu [... autor se dále chce pokusit] zdůvodnit, proč právě tento region byl tak příhodným místem pro její nekontrolovatelné bujení" (s. 8). Cíl zmapovat politickou korupci byl naplněn pouze částečně a okrajově, cíl objasnit korupci v postkomunistických systémech naplněn nebyl vůbec.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Práce (kromě úvodu a závěru) rozdělena do sedmi kapitol, jejichž délka je velice nepoměrná a jednotlivé části na sebe příliš nenavazují. V první se autor pokouší objasnit pojem korupce (resp. politická korupce) a uvádí její různé definice od různých autorů - tyto definice ovšem nejsou čerpány z prací zmiňovaných autorů, ale jsou převzaty ze sekundární literatury (Chmelík, Tomica). V další části se autor snaží objasnit specifika korupce v postkomunistickém prostředí. Tato snaha není (např. i protože tato část má pouhé tři a půl strany) příliš úspěšná. Následující kapitola nese název "Typologie korupce". Autor zde rozlišuje několik kategorií - snaží se stanovit "modely" korupce, "druhy" korupce a "formy" korupce. Není přitom zcela jasné, jaké je přesné rozlišení mezi jednotlivými kategoriemi, zejména mezi "druhy" a "formami". Jednotlivé typy jsou příležitostně dokreslovány příklady, nicméně se tak děje zcela nesystematicky a neproporčně - kromě několika krátkých zmínek o konkrétní korupci je jediným rozsáhlejším příkladem korupce v českém fotbale, kterou autor rozepisuje na téměř dvě strany. Velké množství prostoru je tak věnováno oblastem, které plně nekorespondují s názvem práce, jelikož korupce ve fotbale bývá klasicky řazena do tzv. malé korupce, nikoli do korupce politické. V následující podkapitole "Formy korupce" autor poměrně nesystematickým způsobem zmiňuje obecné podoby korupce - v jednom odstavci se tak můžeme dočíst, co to je nepotismus, v následujícím je pak zmiňováno podplácení. Následuje kapitola s názvem "Vnímání korupce a její měřitelnost", která na necelých dvou stranách nepříliš podrobně referuje o Corruption Perception Index z produkce Transparency International, nezabývá se však různými možnostmi a zejména úskalími pokusů měřit korupci a nevěnuje se ani jejímu vnímání, jak by mohl napovídát název části. Následující kapitola s názvem "Role médií" začíná žurnalistickým úvodem "Ať už chceme nebo ne, média hrají v dnešní době obrovskou roli. Proto tuto kapitolu věnuji právě médiím. Zřejmě nikdo z nás si nedovede představit den, aniž by vzal do rukou noviny, zapnul rádio nebo pustil televizi" (s. 34). V podobném duchu se nese celá kapitola, která má opět pouze

necelé dvě normostrany. V závěru druhého odstavce této kapitoly si autor pokládá poměrně odvážnou otázku "[d]ostáváme se tedy k otázce - jsou média jako taková prodejná?" (s. 34). Na tuto otázku ovšem nenalézá uspokojivou odpověď. Kapitola o médiích a jejich vlivu má svým způsobem zcela jistě v práci věnující se korupci své místo, nicméně vzhledem k tomu, jaký rozsah a kvalitu má tato kapitola v hodnocené práci, ji musím označit za kapitolu jednoznačně nejslabší. Následující část je věnována lobbingu, nicméně vzhledem k její kvalitě a rozsahu lze o její smysluplnosti pro tuto práci pochybovat stejně jako v případě předchozí kapitoly. Poslední část se věnuje protikorupčním opatřením, zejména pak v případě ČR. V této části autor vychází zejména z vládních dokumentů, které ovšem není schopen interpretovat s patřičným analytickým odstupem. Díky tomu dochází (respektive z vládních dokumentů nekriticky přejímá) na některých místech (s. 42 a 45) k přesvědčení, že česká vláda disponuje dostatečnou politickou vůlí potírat korupci a že díky této vůli a dodržování protikorupčního programu dojde mimo jiné ke zvýšení konkurenceschopnosti ČR a jejího hospodářského růstu (s. 42).

Téma politické korupce je poměrně složité a na autora klade veliké nároky, nicméně nejde o téma, které by bylo v rámci bakalářské práce jakkoliv nezávládnutelné. Struktura hodnocené práce a samotný její text však působí velmi nejasným a nepřehledným dojmem. Práce je kompilátem poskládaným z odstavců parafrázovaných z různých zdrojů. Vlastní autorský přínos chybí i v částech, kde by se kritické hodnocení zdrojů přímo nabízelo (např. část věnovaná protikorupčním opatřením). Automatické přejímání informací z primárních dokumentů vzhledem k jejich povaze ukazuje, že autor nedokáže analyzovat zdroje byť jen s minimálním dostupem.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Zcela nevhodný formát vykazuje odkazování - autor ve všech případech uvádí jen autora a rok, nikoli strany, ze kterých čerpal! Takovýto přístup považuji vzhledem k tomu, že některé odkazované pasáže jsou poměrně konkrétními informacemi, za velmi problematický. Strany 36 a 37 jsou kompletně odkazovány na zdroj Vymětal 2010, který se ovšem nevyskytuje v seznamu zdrojů (pravděpodobně půjde o kapitolu z publikace Muller, Laboutková, Vymětal 2010). Úplně to samé lze konstatovat o zdroji Laboutková 2010, na který je odkaz na str. 38, ale není v seznamu zdrojů (opět nejspíš kapitola zmiňované knihy).

Problémy vykazuje také seznam a kvalita používaných zdrojů. Seznam zdrojů je sice poměrně obsáhlý, nicméně velkou část zdrojů tvoří novinové články. I přesto, že existuje nepřehledné množství odborné literatury věnující se korupci (i když ne v češtině, nicméně anglicky psaných zdrojů je např. prostřednictvím databází k dispozici velmi mnoho), autor si vystačí s literaturou nepříliš kvalitní. Mezi nevelkým množstvím odborné literatury se nachází navíc pět kapitol z jediného sborníku. Tento sborník (Dančák, Hloušek, Šimíček eds.) se nachází v seznamu zdrojů taktéž jako celek, i když na něj není v práci odkazováno. Ne všechny zdroje mají stejný formát (v některých případech je např. prohozeno místo vydání a nakladatelství).

Autor v práci na některých místech hovoří o profesorovi R. Karklinsovi, i když reálně je Rasma Karklins ženou. Byť se toto může jevit jako banalita, jde o jednu ze známek toho, že ke psaní práce nebylo přistupováno s dostatečnou pečlivostí.

Práce je velmi slabá stylisticky a místy i gramaticky (problémem jsou např. (ale nejen) čárky v souvětích). Často se v jedné větě snoubí problémy stylistické i obsahové a vznikne tak nepřehledný text - jako příklad lze uvést konstatování, že "[k]orupce v postkomunistickém regionu je část dědictví SSSR" (s. 15).

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění hodnocení)

Práce nepůsobí příliš dobrým dojmem po obsahové ani po formální stránce. Je zřejmé, že některým aspektům práce nebyl věnován dostatek pozornosti. Struktura práce a autorova argumentace není příliš jasná, práce místy pokulhává i stylisticky. Největším formálním problémem je neakceptovatelný formát uvádění odkazů. Problémem je také to, že v seznamu zdrojů jsou položky, na které není odkazováno, naopak se také odkazuje na texty, které nejsou v seznamu zdrojů. Četnost odkazů v textu není příliš velká, velké části textu (často přes dvě normostrany) je odkazováno na jediný zdroj; ze struktury textu a jednotlivých odkazů je patrné, že práce je kompilátem poskládaným z odstavců z různých knih bez jakéhokoliv vlastního autorského přínosu.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ

Autor do práce zařadil kapitolu o lobbyingu. Mohl by během obhajoby uvést svůj pohled na vztah korupce a lobbyingu a také to, zda (a popř. jakou) hranici lze mezi korupcí a lobbyingem nalézt?

Na str. 42 autor uvádí, že "[...] můžeme vyzorovat, že v České republice politická vůle k boji s korupcí a nejen politickou rozhodně je." Mohl by autor během obhajoby uvést, z čeho přesně tento jeho dojem vyplývá a zda si myslí, že tato zmiňovaná politická vůle je opravdu zakořeněná v celé politické reprezentaci? Svě tvrzení pak opakuje na str. 45, kde konstatuje, že politickou vůlí potírat korupci disponuje "Česká republika a především její vláda." Toto diskutabilní tvrzení by bylo dobré během obhajoby rozvést a podpořit relevantními argumenty.

Autor zmiňuje uplácení českých fotbalových rozhodčích, které je podle něj "[z]řejmě neznámějším případem korupce v České republice, která se netýká vyšších státních úředníků [...]. V současné době této kauze velice schopně konkuruje aféra na plzeňských právech [...]. Avšak ta nedosáhla [podle autorova mínění] takové medializace, jako aféra kolem Ivana Horníka a jeho partnerů" (s. 25). V této souvislosti bych se autora rád zeptal, podle čeho měřil míru medializace a "známosti" obou případů?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Práci bohužel nemohu doporučit k obhajobě.

Datum: 29. 4. 2012

Podpis: